

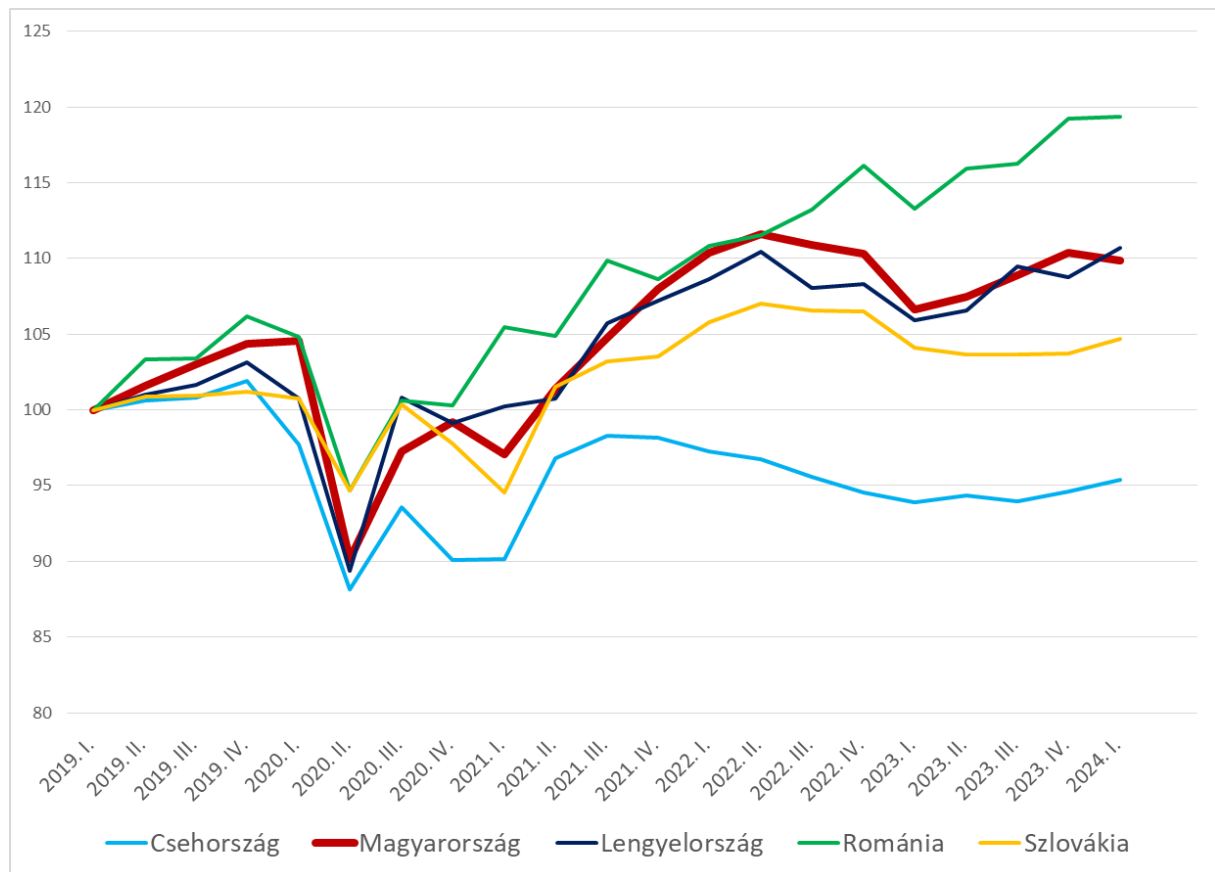
Gyenge-e a hazai fogyasztás?

A hazai közgazdászok egy része a nemzetgazdasági miniszter által „fogyasztási puzzle”-nak nevezett anomáliára keresi a magyarázatokat. Azaz: az idei erős reálbérnövekedés miatt nem húzza magával a fogyasztást?

Népszerű érv az óvatossági motívum jelenléte, vagyis az, hogy a válságokkal terhelt előző évek után, illetve az orosz-ukrán háború árnyékában az emberek kevésbé szívesen költenek, inkább elinflálódott megtakarításaikat építik vissza, vagy korábbi kölcsöneiket törlesztik, vagy éppen tartalékolnak a bizonytalan jövőre, már ha megtehetik.

Ahhoz, hogy jobban megértsük a hazai fogyasztás dinamikáit, célszerű azt összevetni a hasonló geopolitikai kockázatoknak kitett régiós országok fogyasztási adataival. Emellett érdemes egyet hátralépni, és a volatilis havi adatok vizsgálása helyett a válságok előtti utolsó (2019-es) évtől kezdeni az elemzést.

Egy főre eső végső fogyasztási kiadások negyedévenként a V4-es országokban és Romániában (2019. I.=100)

Forrás: [Eurostat \(2024\)](#)

2019 a hazai háztartások fogyasztását tekintve nagyszerű év volt, egy év alatt 4,4%-kal nőtt a mutató. Az ezt követő Covid-válság azonban óriási szűkülést hozott, 2019. I. negyedévéhez képest a mélypontra, 2020. II. negyedévében közel 10%-ot esett a fogyasztás, mely nagyobb visszaesés, mint a románoknál vagy a szlovákoknál volt, de kicsit kisebb, mint a cseheknek vagy a lengyeleknek.

Bár Csehország fogyasztási szintje azóta sem érte el a válság előtti időszakban tapasztaltakat, a legtöbb európai ország fogyasztása magára talált.

A románok szintén kilógnak a sorból, itt sem az óriási gazdasági fejlődést, sem az ezzel párhuzamosan szárnyaló fogyasztást nem tudta hosszú távon megtörni a háború.

Más a helyzet Szlovákiában, Lengyelországban és Magyarországon: itt az energiaválság erőteljesen érezteti hatását, a szomszédunkban 2022. februárjában kitört háború óta nem igazán talál magára a fogyasztás. Érdekeség, hogy nálunk szinte százalékra pontosan ugyanúgy változott a fogyasztás az előző 5 évben, mint a lengyeleknél, illetve az 5. év végére magasabb növekményt értünk el, mint a szlovákok.

Ha távolról nézzük a képet tehát látható, hogy a magyar fogyasztás semmilyen szempontból nem különös. Válságok idején csökken, konjunktúra idején nő, de a háztartások alapvetően simítják fogyasztásukat, a megszokott életszínvonalat próbálják fenntartani, és a reáljövedelem növekedésüknek csak egy részét költik többletfogyasztásra.

És ha már a reáljövedelemnél tartunk: az idei béremelési szándékok és a várható infláció alapján 4% körüli reálkereset emelkedés lesz 2024-ben, ami a várható 3-4%-is kiskereskedelem volumen növekedéshez képest nem kirívó. A torzítást itt is (ahogy a megtakarításoknál is) az erős áthúzódo hatás okozza (ezzel együtt jön ki a KSH 9%-os reálkereset emelkedése).

Tehát rövidtávon valóban érdekes és fontos dilemma a gyengélkedő hazai fogyasztás, de hosszútávon, illetve a hozzánk hasonló országokhoz viszonyítva mindez átlagosnak mondható. Végző soron 5 év leforgása alatt 9,8%-kal, évente tehát mindegy 2%-kal bővült a háztartások fogyasztása, ami megfelel a régiós trendnek.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1056 Budapest, Váci utca 84. fszt.2.

Telefon: +36-30-014-7848   E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Mihályi Máté (mihalyi.mate@gki.hu) és Molnár László (molnar.laszlo@gki.hu)